

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKÓŁ BUDOWLANYCH
im. Generała Stanisława Maczka
w Bielsku-Białej

rok szkolny 2025/2026

Przyjęty uchwałą Rady Rodziców nr 2 z dnia 11.09. 2025 r.

Spis treści

Podstawa prawna	3
Wstęp	3
Wizja Zespołu Szkół Budowlanych	3
Wartości cenione w społeczności szkolnej	4
Misja Zespołu Szkół Budowlanych.....	5
Sylwetka absolwenta Zespołu Szkół Budowlanych.....	5
Działalność wychowawczo-profilaktyczna – założenia.....	5
Kształcenie i wychowanie - podstawowe cele i sfery	6
Czynniki ryzyka i czynniki chroniące w okresie adolescencji z uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, jak również wynikających z nowoczesnych technologii..	8
Zakres i formy oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych	12
Rola nauczyciela - wychowawcy	15
Diagnoza problemów i potrzeb	16
Wykorzystane metody diagnostyczne	16
Uzyskane dane.....	17
1. SIO.....	17
2.(1) Mocne i słabe strony Szkoły.....	17
2.(2) Badania ankietowe - potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynniki chroniące i czynniki ryzyka, z uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych	20
2.(3) Badania ankietowe - potrzeby i problemy związane z funkcjonowaniem szkoły w ocenie nauczycieli	22
Identyfikacja czynników chroniących i czynników ryzyka	23
Cele i zadania wychowawczo-profilaktyczne	25
Monitoring i ewaluacja.....	37

Podstawa prawna

1. Art. 26 z uwzględnieniem art. 84 ust. 2, pkt. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst ujednolicony Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 i 1160) – w skrócie UPO.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tj. - załącznik do obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 (Dz. U. z 2020 r., poz. 1449).

Wstęp

Wizja Zespołu Szkół Budowlanych

Zespół Szkół Budowlanych aspiruje do bycia szkołą nowoczesną, tworzącą klimat stymulujący do wysiłku intelektualnego, rozwoju moralnego i podejmowania różnorodnych wyzwań współczesnego świata. Głównym celem działalności dydaktyczno-wychowawczej jest przygotowanie uczniów do rzetelnego wykonywania zawodu, a także takie przygotowanie w zakresie wiedzy ogólnej, które umożliwi im zdobycie świadectwa dojrzałości oraz edukację na kolejnych poziomach. Jednocześnie w Zespole Szkół Budowlanych kładzie się nacisk na wszechstronny rozwój osobowości, kultury osobistej i zaangażowania społecznego uczniów, by potrafili dokonywać trafnych wyborów życiowych.

W realizacji tak rozumianej wizji Szkoła kładzie nacisk na:

- łączenie w umiejętny sposób teorii z praktyką,
- podnoszenie efektywności systemu kształcenia ogólnego i zawodowego,
- pobudzanie potrzeby samokształcenia i wzmacnianie zaangażowania uczniów w naukę - motywowanie do sukcesu, rozumienia procesu uczenia się i odpowiedzialności za ten proces,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zdolności i zainteresowania uczniów,
- promowanie udziału w konkursach i olimpiadach zawodowych,
- kreowanie środowiska promującego pożądane wzorce, pracę na rzecz społeczności szkolnej i środowiska lokalnego,

- dbanie o doskonalenie kadry nauczycielskiej,
- rozwijanie samorządności uczniów,
- wzmacnianie roli rodziców jako partnerów w procesie edukacji i wychowania,
- rozwijanie współpracy z instytucjami lokalnego rynku edukacyjnego i zawodowego oraz innymi, wspierającymi działalność statutową,
- zapewnienie bezpiecznych warunków nauki i pracy, unowocześnianie infrastruktury.

Wartości cenione w społeczności szkolnej

Podstawę osiągnięcia sukcesu, którym jest uzyskanie przez uczniów kompetencji wielowymiarowych: zawodowych, społecznych, moralnych, przygotowania do pracy i życia, stanowią cenione w społeczności szkolnej wartości, z których najważniejsze to:

- poszanowanie godności drugiego człowieka, rozwijanie postaw wyrażających szacunek wobec innych osób – zarówno nauczycieli jak i uczniów, respektowanie należnych praw i obowiązków,
- rozwijanie i propagowanie zasady odpowiedzialności – punktualności, sumienności, obowiązkowości,
- poszanowanie prawa do wszechstronnego rozwoju,
- uznanie i akceptacja różnic indywidualnych; przeciwdziałanie dyskryminacji,
- szacunek dla tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowanie innych kultur i tradycji,
- sprawiedliwość społeczna przejawiająca się w obowiązku wyrównywania szans,
- partnerstwo oparte na zaufaniu i profesjonalizmie,
- komunikacja oparta na otwartości, uczciwości, poszanowaniu godności i praw oraz kulturze słowa,
- wiara w człowieka, jego możliwości uczenia się i prawo do moralnego wychowania.

Misja Zespołu Szkół Budowlanych

Z przedstawionej w wizji, ogólnej koncepcji strategicznej Szkoły, wyłania się misja, w której Zespół Szkół Budowlanych to:

Szkoła otwarta na potrzeby ucznia i nauczyciela, zmierzająca do możliwie wszechstronnego rozwoju fizycznego, intelektualnego, emocjonalnego i społecznego uczniów, rzetelnie przygotowująca uczniów do wykonywania zawodu i zapewniająca dobrą pozycję w rankingu szkół w mieście, regionie, kraju oraz odwołująca się do doświadczeń rodziców, którzy inspirując i w miarę możliwości finansując, wspierają pracę szkoły.

Sylwetka absolwenta Zespołu Szkół Budowlanych

Absolwent Zespołu Szkół Budowlanych im. Generała Stanisława Maczka to osoba, która posiada cechy i umiejętności umożliwiające podjęcie pracy zawodowej i mobilność na rynku pracy, jest przygotowana do kontynuacji kształcenia oraz posiada kompetencje do radzenia sobie z wyzwaniami współczesnej rzeczywistości. To osoba, która:

- jest wyposażona w rzetelną wiedzę teoretyczną i praktyczną w wybranym zawodzie oraz została przygotowana do napisania egzaminu maturalnego (w przypadku absolwenta technikum), egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie / egzaminu zawodowego,
- ma kompetencje interpersonalne zbudowane na właściwym poczuciu własnej wartości, samodzielności myślenia, a w swoich działaniach kieruje się etyką,
- zna swoje prawa i obowiązki oraz zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- czuje się Polakiem i Europejczykiem, jest patriotą, szanuje tradycję.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna – założenia

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie, którą szkoła w tym zakresie wspiera, uwzględniając wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa.

Niniejszy Program Wychowawczo-Profilaktyczny stanowi spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania, które określają działalność edukacyjną szkoły i jest realizowany przede wszystkim w ramach:

- zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i zakresu kształcenia w zawodzie,

- zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- zajęć z wychowawcą,
- zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
- pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Treści Programu określają sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych uzupełnionych o działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Kształcenie i wychowanie - podstawowe cele i sfery

„Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła dąży do zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, przygotowania go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności”¹.

Kształcenie i wychowanie w szkole ma na celu²:

- 1) wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidaryzmu, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
- 2) wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej;
- 3) formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
- 4) ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności;
- 5) kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;

¹ <https://www.gov.pl/web/nauka/wychowanie---program-wychowawczo-profilaktyczny-szkoly-lub-placowki> (dostęp sierpień 2025)

² <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wychowanie---program-wychowawczo-profilaktyczny-szkoly-lub-placowki> (dostęp wrzesień 2022)

- 6) ukierunkowanie ku wartościom;
- 7) rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej uczniów.

Szkoła, obok domu rodzinnego i grupy rówieśniczej, jest jednym z najsilniej oddziałujących środowisk. System oświaty zapewnia **wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny** (art. 1 pkt 2 UPO). Definicję prawną wychowania określono w art. 1 pkt. 3 UPO jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianie i uzupełnianie przez działania z zakresu profilaktyki problemów.

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w następujących sferach³:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych, by wypełniać je w sposób konstruktywny,
- aksjologicznej (duchowej) – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

³ Par. 2 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020, poz. 1449)

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące w okresie adolescencji z uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, jak również wynikających z nowoczesnych technologii

Uczniowie Zespołu Szkół Budowlanych to młodzież będąca w okresie adolescencji. Jest to czas, w którym w niesprzyjających warunkach może dojść do eskalacji zachowań problemowych, ponieważ kumulują się w nim wpływy wielu czynników ryzyka⁴. Zachowania te, są w znacznej mierze wypadkową statusu społeczno-ekonomicznego rodziny, relacji interpersonalnych w rodzinie, umiejętności rodziców, cech indywidualnych ucznia, postaw i zachowań rówieśników, ale także klimatu społecznego szkoły i cech środowiska zamieszkania.

U młodych osób, podejmujących różne zachowania problemowe, obserwuje się wiele wspólnych uwarunkowań osobowościowych. Do najważniejszych należą: wysoki poziom lęku i niepokoju, słaba odporność na frustrację, niska samoocena, niedojrzałość emocjonalna i społeczna, słaba kontrola wewnętrzna, nierealistyczne oczekiwania wobec siebie i otoczenia, poczucie odrzucenia⁵.

W okresie dojrzewania większego znaczenia nabierają wpływy rówieśnicze, którym towarzyszy zwykle eksperymentowanie z zachowaniami ryzykownymi. Kontakty z młodzieżą używającą substancji psychoaktywnych, młodzieżą popełniającą wykroczenia i inne zachowania antyspołeczne są jednym z silniejszych i potwierdzonych w wielu badaniach czynników ryzyka zachowań problemowych. Brak odpowiedniego nadzoru i wsparcia ze strony rodziców, trudności w rozwiązywaniu problemów i konfliktów na linii rodzice - nastolatek są czynnikami z poziomu rodziny, które to ułatwiają.

⁴ Czynniki ryzyka to indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego (par. 6 ust. 4 Rozporządzenia w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach....). Pojawienie się czynników ryzyka nie musi prowadzić bezpośrednio do negatywnych konsekwencji, natomiast zwiększa prawdopodobieństwo ich wystąpienia; Rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach

⁵ Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, ORE, publikacja online

Ze względu na powiększający się z wiekiem zakres kontaktów społecznych nastolatka, również większego znaczenia nabiera otoczenie społeczne – szkoła i miejsce zamieszkania. Ekspozycja na przemoc w szkole, w miejscu zamieszkania, w Internecie, brak wsparcia ze strony nauczycieli i innych dorosłych odpowiedzialnych za wychowywanie młodzieży, duża dostępność alkoholu i innych środków psychoaktywnych, wpływy młodzieżowych grup przestępczych to kolejne, istotne czynniki ryzyka okresu dojrzewania⁶.

Szczególnie istotnym zatem w procesie wspomagania młodego człowieka w osiągnięciu pełnej dojrzałości jest **wzmacnianie czynników chroniących**, do których należą indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania. Czynniki te zwiększają ogólny potencjał zdrowotny ucznia i jego odporność na działanie czynników ryzyka, wyzwalają motywację i energię do walki z przeciwnościami. Chociaż czynniki chroniące nie usuwają negatywnych doświadczeń lub niekorzystnych elementów życia dorastającego człowieka, to pomagają mu zmagać się z nimi z dobrym skutkiem. Do najważniejszych czynników chroniących należą:

- silna więź z rodzicami, opieka dorosłych,
- zainteresowanie nauką i własnym rozwojem, aktywność, ciekawość poznawcza,
- bezpieczne sąsiedztwo, dobry klimat szkoły, wsparcie nauczycieli,
- propagowanie i stosowanie w szkole norm i zasad odnoszących się do poszanowania praw dziecka, człowieka.
- konstruktywne formy aktywności takie jak: praktyki religijne, wolontariat, organizacje młodzieżowe oraz dostęp do miejsc rekreacji itp.,
- zakorzenienie w tradycji społeczności i szacunek dla jej norm,
- konstruktywna grupa rówieśnicza, autorytety.

Z perspektywy pracy nauczycieli z młodzieżą szczególnie trudnym elementem jest konfrontacja z problemem zażywania przez uczniów substancji psychoaktywnych, a w szczególności substancji psychotropowych, środków zastępczych, tzw. dopalaczy. Wysoko skorelowane z używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną jest bowiem zaniedbywanie obowiązków szkolnych, co łączy się z wagarami, niskimi ocenami i specjalnymi ścieżkami edukacyjnymi dla osób nieprzystosowanych społecznie. „Wiele wskazuje na to, że problemy szkolne

⁶ Ostaszewki K., Rustecka-Karwczyk A., Wójcik M., Czynniki chroniące i czynniki ryzyka związane z zachowaniami problemowymi warszawskich gimnazjalistów: klasy 1-2, Warszawa 2009, publikacja online

sprzyjają używaniu substancji psychoaktywnych przez nastolatków, a używanie substancji utrudnia wywiązywanie się z obowiązków szkolnych. Te dwa obszary zachowań ryzykownych stanowią znaczne zagrożenie dla prawidłowego rozwoju młodzieży szkolnej”.⁷

Waga problemu dotyczy także zwiększenia osobistego ryzyka uczniów w kwestii zdrowia (np. uzależnienia, zatrucia, zakażenia) oraz zachowań ryzykownych podejmowanych w związku z używaniem tych substancji (np. skoki do wody w niebezpiecznych miejscach, przedwczesne i ryzykowne kontakty seksualne bez zabezpieczenia lub z przypadkowym partnerem, jazda samochodem z nietrzeźwym kierowcą).

Innym, równie istotnym zagrożeniem rozwoju osobistego młodych ludzi, jaki łączy się zwykle z zażywaniem w.w. substancji są także konflikty z prawem, konflikty z rodzicami, utrata zainteresowań, itp..

W działaniach wychowawczo-profilaktycznych należy mieć również na uwadze, że dzisiejsza rzeczywistość wymusza nowe spojrzenie na wychowanie, uwzględniające korzyści i zagrożenia płynące z nowoczesnych technologii. Codziennością pokolenia współczesnych nastolatków, tzw. e-generacji jest jednoczesne życie w przestrzeni realnej i wirtualnej. Cyberprzestrzeń jest obecnie równoległym środowiskiem wychowawczym, niezmiernie istotnym z punktu widzenia stwarzania warunków do korzystnego rozwoju i kształtowania pozytywnych relacji międzyludzkich. Jest to też swego rodzaju wyzwanie do poszukiwania nowych form i metod oddziaływania wychowawczego z uwzględnieniem specyfiki pokolenia.

Wymuszoną niejako koniecznością przetestowania tego spojrzenia w formie skrajnej stało się przejście na nauczanie zdalne. Sytuacja ta dosyć wyraźnie pokazała korzyści, możliwości, mnogość narzędzi wsparcia nauczyciela w procesie dydaktycznym i jednocześnie skutki braku bezpośrednich relacji zarówno w procesie dydaktycznym jak i wychowawczym. Doświadczenie to po raz kolejny uwidocznilo jak ważna jest równowaga czasu poświęcanego na aktywność w świecie realnym i wirtualnym. Taki osobisty zasób, który nazywa się prężnością jest bowiem zależny od ilości czasu poświęconego na aktywność w realnym świecie. Prężność decyduje o umiejętności skutecznego radzenia sobie w sytuacjach trudnych, sprzyja pozytywnej adaptacji do warunków środowiskowych i jest podłożem dobrostanu, wpływając także na kompetencje dotyczące radzenia sobie z zagrożeniami świata wirtualnego.

⁷ Ostaszewki K., Używanie substancji psychoaktywnych jako przejaw zachowań ryzykownych młodzieży szkolnej, Warszawa 2017

Zagrożenia młodzieży związane z obecnością w Sieci można rozpatrywać w kategoriach związanych z treścią i kontaktowaniem się przez Internet. Do pierwszej grupy zalicza się najczęściej treści:

- nieodpowiednie dla określonych grup wiekowych, możliwości percepcyjnych,
- zawierające przemoc,
- niezgodne z prawem: rasizm, pornografia dziecięca,
- niezgodne z prawdą,
- zachęcające do agresji i autoagresji (samobójstwa, sekty, samookaleczenia, anoreksja),
- naruszające prawa człowieka,
- będące nieadekwatną reklamą i działaniami marketingowymi skierowanymi do dzieci,
- naruszające prawa autorskie,
- będące utrwalaniem i przenoszeniem danych.

Grupa zagrożeń związanych z kontaktowaniem się przez Internet dotyczy zazwyczaj:

- uzależnienia od Internetu i cyberchondria⁸,
- kradzieży tożsamości (np. nazwy użytkownika, hasła),
- utraty pieniędzy (wyłudzenie danych bankowych – kod PIN, haseł jednorazowych),
- oszustw handlowe,
- groomingu - uwodzenie dzieci,
- cyberprzemocy,
- ujawniania prywatnych informacji i pozyskiwania danych z profili internetowych,
- łatwego dostępu do nowych substancji psychoaktywnych,
- tzw. narkotykowej komunikacji.

⁸ nieuzasadnione, wzmożone martwienie się normalnymi objawami spowodowane przeglądaniem wyników wyszukiwania lub piśmiennictwa w Internecie

Zakres i formy oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych

Oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne w Zespole Szkół Budowlanych skupiają się wokół czterech aspektów wychowania. Należą do nich:

1. wspomaganie naturalnego rozwoju, inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi ucznia i zdrowemu życiu (zaspokajanie potrzeb, rozwijanie potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń);
2. kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane (kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia danej kultury, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych);
3. profilaktyka zachowań ryzykownych, wspieranie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu oraz ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i dezorganizują jego zdrowy styl życia (diagnozowanie czynników chroniących i zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami);
4. korygowanie deficytów i urazów powstałych w toku wcześniejszego wychowania (dostarczanie uczniom możliwości uczestniczenia w konstruktywnych sytuacjach wychowawczych, które korygują dotychczasowe urazy).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności⁹:

1. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
3. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
4. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami;
5. doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;

⁹ par. 2 ust. 2 Rozporządzenia w sprawie zakresu i form..., op cit

6. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
7. wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych;
8. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców i nauczycieli z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności¹⁰:

1. poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
2. rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
3. kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
4. kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
5. prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, o których mowa w pkt. 1 oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
6. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji, o których mowa w pkt.1, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

¹⁰ par. 3 ust. 2 Rozporządzenia w sprawie zakresu i form..., op cit

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności¹¹:

1. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
2. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji, o których w pkt. 1;
3. przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
4. informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

W działaniach podejmowanych w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom prawidłowego rozwoju uczniów Zespołu Szkół Budowlanych realizowane są zadania z zakresu profilaktyki uniwersalnej¹², selektywnej¹³ i wskazującej¹⁴.

¹¹ par. 4 ust. 2 Rozporządzenia w sprawie zakresu i form..., op cit

¹² Profilaktyka uniwersalna – wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowaniu działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych (par.5 ust.2 pkt.1, Rozporządzenia w sprawie zakresu i form..., op cit)

¹³ Profilaktyka selektywna – wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych (par.5 ust.2 pkt.2, Rozporządzenia w sprawie zakresu i form..., op cit)

Działalność profilaktyczna obejmuje w szczególności¹⁵:

1. realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii;
2. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
3. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
4. doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych;
5. włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji, o których mowa w pkt. 3.

Rola nauczyciela - wychowawcy

Nauczyciele, a szczególnie nauczyciele pełniący funkcję wychowawcy klasy, są ważnymi osobami wspierającymi rodziców w procesie wychowania i jednocześnie osobami, których zachowanie konfrontowane jest, szczególnie przez uczniów, w kontekście wzoru (modelu) właściwego postępowania. Ich zasadniczą rolą w działalności wychowawczo-profilaktycznej jest zatem:

1. respektowanie wprowadzonych w społeczności szkolnej zasad regulujących zachowania;

¹⁴ Profilaktyka wskazująca – wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia (par.5 ust.2 pkt.3, Rozporządzenia w sprawie zakresu i form..., op cit)

¹⁵ par. 5 ust. 3 Rozporządzenia w sprawie zakresu i form..., op cit

2. nagradzanie oczekiwanych / pożądanых zachowań;
3. rozwijanie wyobraźni w celu przewidywania pozytywnych / negatywnych konsekwencji zachowań;
4. uczenie i rozwijanie empatii;
5. analiza skutków niepożądanych zachowań dla jednostki i grupy;
6. wyciąganie konsekwencji za łamanie / niedostosowanie się do ustalonych zasad;
7. wskazywanie pozytywnych wzorców;
8. informowanie o tym, do kogo i o jaką pomoc mają zwracać się w razie potrzeby uczniowie i / lub rodzice;
9. wspieranie w dążeniu do pełnego rozwoju.

Diagnoza problemów i potrzeb

Wykorzystane metody diagnostyczne

Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o:

1. dane zawarte w SIO (stan na: 08.09.2025) - zał. nr 1;
2. ewaluację programu wychowawczo-profilaktycznego na podstawie:
 - (1) analizy dostępnej dokumentacji (zestawienia statystyczne, sprawozdania, protokoły, itp.), z których dane posłużyły do określenia mocnych i słabych stron Szkoły;
 - (2) badań ankietowych przeprowadzonych we wrześniu 2025 r. w formie elektronicznej (arkusz zbiorczy wyników stanowi zał. nr 2), dotyczących identyfikacji potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka skierowanych do:
 - a. uczniów klas 2-5 Technikum oraz klas 2-3 Branżowej Szkoły 1 Stopnia,
 - b. rodziców uczniów wymienionych wyżej klas;
 - (3) badań ankietowych w formie elektronicznej diagnozujących potrzeby i problemy związane z funkcjonowaniem szkoły w ocenie nauczycieli (arkusz zbiorczy wyników stanowi zał. nr 3);
 - (4) rozmów z nauczycielami, uczniami, rodzicami.

Uzyskane dane

1. SIO

W roku szkolnym 2025/2026 do Zespołu Szkół Budowlanych uczęszcza ogółem 560 uczniów, w tym – 462 (82,5% ogółu uczniów) uczących się w Technikum i 98 - w Branżowej Szkole I Stopnia (17,5%). 70 % młodzieży to mężczyźni.

Struktura zamieszkania uczniów wskazuje na to, że 42% z nich jest mieszkańcami miasta Bielska-Białej, pozostali - to osoby mieszkające w okolicznych miastach i wsiach, z których najliczniej reprezentowana (11% uczniów) jest gmina Jasienica.

Najlicniejszą grupę uczniów technikum stanowią uczniowie kształcący się na kierunkach: Budownictwo (24% ogółu uczniów technikum), Aranżacja wnętrz i Geodezja (po 23% ogółu uczniów technikum).

2. (1) Mocne i słabe strony Szkoły

Mocne strony/zasoby Szkoły

- zdawalność egzaminu maturalnego 2025 wynosi¹⁶:
 - ogółem – 74% (technika w Polsce - 70%)
 - j. polski – 93% (technika w Polsce – 95%),
 - matematyka – 81% (technika w Polsce – 79%),
 - j. angielski – 91% (technika w Polsce – 91%),
- zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w technikum, w sesji zimowej 2025 wynosi (wynik średni wszystkich kwalifikacji):
 - część pisemna– 100%,
 - część praktyczna- 97%

¹⁶ Dotyczy poziomu podstawowego

- zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w technikum, w sesji letniej 2025 wynosi (wynik średni wszystkich kwalifikacji):
 - część pisemna - 97%,
 - część praktyczna - 92%
- zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w szkole branżowej, w sesji letniej 2025 wynosi (wynik średni wszystkich kwalifikacji):
 - część praktyczna - 92,5%,
- nauczyciele systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje, w tym pięciu pracujących w szkole nauczycieli posiada tytuł naukowy doktora,
- sukcesy edukacyjne uczniów w roku szk. 2024/2025:
 - finał centralny XXXVIII Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych:
 - tytuł laureata – 2 uczniów kl. 3a (6 i 35 miejsce na 79 uczestników),
 - 7 miejsce naszej szkoły w rankingu szkół w Polsce (na 37 szkół zakwalifikowanych do finału),
 - Wojewódzki Konkurs „Geodezja z pasją” - III miejsce uczeń kl. 5c,
 - I Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Instalacyjnych (organizowana przez Politechnikę Śląską) – finalista uczeń kl.3h
 - ogólnopolski konkurs „Skills Poland” w dziedzinie instalacje sanitarne i grzewcze – uczeń kl. 3h wśród 13 najlepszych uczniów, studentów i instalatorów z całej Polski,
 - Turniej Budowlany „Złota Kielnia” – uczeń kl. 3h - 7 miejsce (51 startujących) w kwalifikacji wykonywanie robót związanych z montażem i remontem instalacji sanitarnych, a uczeń kl. 3g - 14 miejsce (109 startujących) w kwalifikacji montaż systemów suchej zabudowy,
 - II edycja ogólnopolskiego konkursu dla szkół średnich „Idea przyszłego inżyniera" organizowanego przez Uniwersytet WSB Merito w Chorzowie – wyróżnienie dla uczniów kl. 2f,
 - konkurs matematyczny „Kangur” – wyróżnienia dla uczniów kl. 3a i 1a,
 - Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom” - I miejsce uczeń klasy 3F,
 - XI edycja ogólnopolskiego konkursu "Bosch Home Comfort szkoli" – najwyższy wynik procentowy uczeń kl. 2f,
 - V edycja ogólnopolskiego konkursu Złote Szkoły NBP – tytuł Złota Szkoła NBP – wywalczyli uczniowie klas pierwszych i drugich,
- udział uczniów w stażach zawodowych w Granadzie w Hiszpanii w ramach programu Erasmus+,
- udział nauczycieli w kursach zawodowych oraz obserwacjach pracy w hiszpańskich firmach w Granadzie w ramach programu Erasmus+,
- uzyskanie akredytacji w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe w ramach programu Erasmus+ na obecny rok szkolny,

- udział uczniów i nauczycieli w projekcie pn. „Bielsko-Biała Zawodowo” realizowanym w ramach programu Fundusze Europejskie,
- organizowanie warsztatów zawodowych z udziałem specjalistów i firm branży budowlanej i instalacyjnej,
- współpraca z 10 Brygadą Kawalerii Pancernej im. gen. broni Stanisława Maczka w Świętoszowie,
- zaangażowanie uczniów w działalność wolontaryjną,
- możliwość uzyskania na terenie Szkoły pomocy pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa,
- zaangażowana w życie szkoły Rada Rodziców,
- wysoka średnia liczba punktów uczniów przyjętych do szkoły w rekrutacji 2025/26,
- otwarte dla rodziców spotkania w ramach zespołów wychowawczych,
- współpraca z instytucjami i firmami w zakresie organizacji praktyk, wykładów, pokazów i wypożyczania sprzętu specjalistycznego oraz dokumentacji budowlano-technicznej,
- nowoczesne technologie komunikacyjne (mobidziennik, strona Internetowa, dostęp dla nauczycieli i uczniów do Office 365, w tym możliwość pracy zdalnej na platformie Teams, elektroniczne wersje podręczników),
- klasy wyposażone w sprzęt multimedialny, w tym trzy nowoczesne pracownie komputerowe, osiem tablic interaktywnych w salach lekcyjnych, trzy pracownie przedmiotów zawodowych,
- bieżące unowocześnianie monitoringu,
- stała obecność przy wejściu do szkoły pracownika portierni oraz możliwość kontroli wejść na teren budynku z wykorzystaniem kart zbliżeniowych,
- zaplecze sportowe (sala gimnastyczna, nowoczesne boisko, siłownia zewnętrzna),
- sukcesywny remont budynku szkolnego, w który zaangażowani byli również uczniowie i nauczyciele,
- upiększanie wnętrza budynku muralami i obrazami wykonanymi przez uczniów i nauczycielkę szkoły,
- wyremontowana aula z nowoczesnym nagłośnieniem i oświetleniem,
- lokalizacja szkoły w pobliżu dworca PKP i PKS umożliwiająca dojazd do szkoły uczniom z pobliskich miejscowości.

Słabe strony Szkoły

- zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w szkole branżowej, w sesji letniej 2025 (wynik średni wszystkich kwalifikacji)
 - część pisemna – 83,5%

- średnia frekwencja w Technikum na poziomie 80,21%,
- średnia frekwencja w Branżowej Szkole I Stopnia na poziomie 70,9 % spadek o 1,1% w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym,
- usytuowanie szkoły w pobliżu miejsc zwiększających zachowania ryzykowne - dworzec PKP i PKS, punkty sprzedaży papierosów/alkoholu, punkty z automatami do gier, bliskie sąsiedztwo centrów handlowo-rozrywkowo-usługowych „Sfera”, „Sarni Stok”,
- bardzo bliskie sąsiedztwo sklepów spożywczych, do których dotarcie wymaga pokonania czterech pasów ruchu i bardzo ruchliwego skrzyżowania,
- w części sal lekcyjnych sprzęt komputerowy wymaga wymiany.

2. (2) Badania ankietowe - potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynniki chroniące i czynniki ryzyka, z uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych

94% badanych to uczniowie technikum i 80% - rodzice uczniów technikum. Największą reprezentację wśród badanych uczniów stanowili uczniowie klas trzecich – 48% (podobnie wśród rodziców - 57%).

Uzyskane wyniki wskazują, że uczniowie zdecydowanie (76%) wychowują się w rodzinach pełnych, przy czym 15% z nich wychowuje jeden rodzic, 8% ma rodzinę zrekonstruowaną, a 1% rodzin – ustanowiony jest opiekun prawny.

Połowa rodzin to rodziny, w których jest dwójka uczących się dzieci, w 33% rodzin jest jedno dziecko uczące się, 15% stanowią rodziny, w których uczy się troje dzieci, a w 2% rodzin jest więcej niż 5 dzieci uczących się.

Większość ankietowanych uczniów ocenia swoje warunki mieszkaniowe jako bardzo dobre (61%) i dobre (31%). Rodzice ocenili warunki mieszkaniowe jako bardzo dobre –52% i jako dobre 44%. Sytuację finansową rodziny 32% uczniów i 23% rodziców oceniło jako bardzo dobrą i jako dobrą - 43% uczniów i 50% ankietowanych rodziców. Jedynie 2% uczniów stwierdziło, że ich sytuacja finansowa jest zła.

Połowa uczniów twierdzi, że spędza czas wspólnie z rodzicami (rozmowy, posiłki, wyjścia, wyjazdy,...) często, a 19% - bardzo często. Rzadko i bardzo rzadko spędza czas z rodzicami co trzeci uczeń. 75% rodziców uważa, że często spędza czas ze swoim dzieckiem, a 21% - bardzo często.

Ponad połowa uczniów twierdzi, że uczęszcza do szkoły chętnie często (43%) i bardzo często (10%), a blisko połowa - rzadko, z czego 20% - bardzo rzadko. Bardziej optymistycznie kwestię chęci uczęszczania do szkoły widzą rodzice - 64% z nich utrzymuje, że ich dzieci często i bardzo często chętnie chodzą do szkoły. Blisko co trzeci rodzic twierdzi, że ich dziecko do szkoły rzadko uczęszcza chętnie, a 9% - bardzo rzadko.

75% badanych uczniów deklaruje, że na naukę i przygotowanie się do zajęć poświęca średnio w ciągu dnia mniej niż 1 godzinę (39%) lub godzinę (36%). Podobnie kwestię czasu poświęcanego na naukę przez swoje dzieci widzą rodzice – 30% z nich twierdzi, że jest to mniej niż godzina, a 32% - 1 godzina.

Problemy zdrowotne deklaruje co czarty uczeń i co 5 rodzic u swojego dziecka, przy czym problemy te związane są z chorobą przewlekłą (45% uczniów i 44% rodziców tak twierdzi) oraz częstymi objawami ze strony różnych narządów (ból, zmęczenie, zaburzenia snu, apetytu,...) – 40% uczniów i 22% rodziców.

Badani uczniowie w zdecydowanej większości postrzegają siebie jako osoby, które bardzo rzadko (49%) i rzadko (35%) przeżywają, czy sprawiają problemy. Podobnie tę kwestię widzą rodzice – 44% twierdzi, że ich dzieci bardzo rzadko przeżywają problemy, czy sprawiają je i 48% - że rzadko.

Najczęstszym problemem uczniów związanym ze szkołą, który sygnalizuje jedynie 16% z nich jest samodyscyplina - systematyczność uczenia się, frekwencja (19% rodziców widzi ten problem u swoich dzieci), zaś co czwarty rodzic widzi u swojego dziecka problem braku kontroli nad czasem spędzonym na korzystaniu z telefonu, komputera (uczniowie – 7%).

32% ankietowanych uczniów (20% rodziców) twierdzi, że wśród uczniów szkoły często występują problemy, a 17% uczniów i 8% rodziców - że bardzo często. Uzyskane wyniki nie wskazują jednak jakiegoś dominującego problemu wśród uczniów w szkole. Najczęściej – 17% uczniów (12% rodziców) wskazało na problem uzależnienia od papierosów/e-papierosów, a 21% rodziców (7% uczniów) - na problem uzależnienia od telefonu.

Odpowiedzi dotyczące tego na czym zależy uczniom w szkole i jakie działanie ze strony szkoły byłoby najbardziej pożądane wobec dzieci nie pokazują jakiejś wyraźnej tendencji, ale najwyższy wynik wśród uczniów (25%) i rodziców (16%) uzyskała potrzeba rozwijania uzdolnień i

zainteresowań. Ponadto blisko połowa rodziców (45%) w stosunku do siebie nie oczekuje wsparcia ze strony szkoły, a jeżeli już szkoła mogłaby ich wesprzeć, to raczej w indywidualnych rozmowach/konsultacjach – tak deklaruje 30% rodziców.

2. (3) Badania ankietowe - potrzeby i problemy związane z funkcjonowaniem szkoły w ocenie nauczycieli

W ocenie blisko co trzeciego nauczyciela największym problemem jaki przeżywają, wg nich, uczniowie jest brak kontroli nad czasem spędzonym na korzystaniu z telefonu, komputera (deklaruje tak 28% badanych), a co za tym idzie 36% nauczycieli dostrzega ten problem na terenie szkoły.

70% badanych nauczycieli deklaruje, że nie ma trudności związanych z relacjami z uczniami, innymi nauczycielami, dyrekcją, rodzicami czy innymi pracownikami szkoły. Trudności w relacjach pozostałych 30% nie wskazują jakiejś wyraźnej tendencji.

Najczęściej sygnalizowanymi przez ankietowanych nauczycieli własnymi trudnościami/problemami związanymi z pracą są: wyposażenie techniczne sal lekcyjnych (wskazuje na to 33% nauczycieli) i obciążenia innymi, poza nauczaniem, zadaniami (17%). Zdecydowana większość nauczycieli twierdzi, że grono pedagogiczne szkoły bardzo rzadko (19%) i rzadko (54%) ma trudności/problemy z wykonywaniem zawodu, a 23% - nie ma zdania w tej kwestii. Jeśli jednak badani nauczyciele mieliby wskazać na trudności/problemy swoich koleżanek i kolegów, to w zasadzie pokrywają się one ze wskazanymi własnymi trudnościami/problemami, tj.: wyposażenie techniczne sal (24%), obciążenie innymi, nauczaniem, zadaniami (18%).

Badani nauczyciele raczej nie deklarują, że mają problemy w trakcie prowadzenia lekcji. Jeśli już wskazują na jakiś problem, to jest to:

- utrzymanie uwagi uczniów – 12% odczuwa ten problem często,
- zainteresowanie uczniów tematem – 19% odczuwa ten problem często,
- indywidualizowania pracy z uczniem - 4% - odczuwa ten problem często i 8% - bardzo często.

Identyfikacja czynników chroniących i czynników ryzyka

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy zidentyfikowano, potencjalne czynniki chroniące i czynniki ryzyka:

CZYNNIKI CHRONIĄCE

1. Środowisko rodzinne

- 76% rodzin uczniów to rodziny pełne,
- deklarowana przez uczniów i rodziców dobra i bardzo dobra sytuacja mieszkaniowa,
- deklarowana przez uczniów i rodziców dobra i bardzo dobra sytuacja finansowa,
- deklarowane przez uczniów i rodziców częste i bardzo częste spędzanie wspólnego czasu na rozmowach, posiłkach, wyjściach, wyjazdach,...,
- 92% rodziców twierdzi, że ich dziecko, rzadko i bardzo rzadko przeżywa/sprawia problemy.

2. Cechy indywidualne / postawy uczniów

- 76% uczniów twierdzi, że nie ma problemów zdrowotnych i 82% rodziców – że ich dziecko nie ma problemów zdrowotnych,
- 84% uczniów postrzega siebie jako osoby, które rzadko i bardzo rzadko przeżywają/sprawiają problemy.

3. Szkoła

- klimat szkoły
 - 64% rodziców deklaruje, że ich dzieci chodzą do szkoły chętnie często i bardzo często,
 - 70% nauczycieli nie odczuwa trudności w relacjach z uczniami, rodzicami, innymi pracownikami szkoły,
- zasoby określone w mocnych stronach szkoły.

CZYNNIKI RYZYKA

1. Środowisko rodzinne
 - Na podstawie dostępnych informacji nie można sformułować uogólnień.
2. Cechy indywidualne / postawy uczniów
 - przewaga płci męskiej,
 - 75% uczniów twierdzi, że na naukę i przygotowanie się do zajęć poświęca dziennie średnio mniej, niż 1 godzinę lub godzinę,
 - blisko połowa uczniów (i co trzeci rodzic) uważa, że wśród uczniów szkoły występują problemy często i bardzo często, przy czym najczęściej wskazywanym przez uczniów (17%) problemem jest uzależnienie od papierosów i e-papierosów, a najczęściej wskazywanym przez rodziców (21%) problemem jest uzależnienie od telefonu,
 - 36% nauczycieli dostrzega wśród uczniów problem uzależnienia od telefonu.
3. Szkoła
 - klimat szkoły - stwierdzenie przez blisko połowę uczniów, że chodzą do szkoły chętnie rzadko i bardzo rzadko,
 - co czwarty nauczyciel wskazuje na problem technicznego wyposażenia sal lekcyjnych,
 - co piąty nauczyciel wskazuje problem obciążenia innymi, poza nauczaniem zadaniami,
 - deficyty określone w słabych stronach szkoły.

Cele i zadania wychowawczo-profilaktyczne

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę i mając na uwadze, że uczeń jest indywidualną jednostką, a oddziaływanie na jego rozwój powinno w sposób integralny dotyczyć sfer: fizycznej/zdrowotnej, psychicznej (intelektualnej i emocjonalno-motywacyjnej), społecznej i aksjologicznej (duchowej) - zaplanowano cele i sformułowano zadania służące ich realizacji.

Formułując zadania brano pod uwagę środowiska: rodzinne i rówieśnicze oraz ich równoległe funkcjonowanie w dwóch przestrzeniach - realnej i cyfrowej, a także podstawowe strategie oddziaływania: edukacyjne, informacyjne, alternatywne¹⁷ i interwencyjne.

Realizując zadania określone w niniejszym Programie Szkoła współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, Policją, pracodawcami itp.

Zestawienie celów głównych i szczegółowych oraz przyporządkowane im zadania wychowawczo-profilaktyczne zawarto w poniższej tabeli. Kalendarz uroczystości i wydarzeń szkolnych stanowi zał. nr 4 do Programu.

¹⁷ pomoc w zaspokojeniu ważnych potrzeb oraz osiąganie satysfakcji życiowej poprzez stwarzanie możliwości angażowania się w działalność pozytywną

SFERA FIZYCZNA / ZDROWOTNA			
CEL GŁÓWNY			
I. Budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia			
Cele szczegółowe	Zadania	Termin	Osoby odpowiedzialne
1. Kształtowanie sprawności fizycznej	– Rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej; zwrócenie uwagi na zajęcia ogólnorozwojowe.	Cały rok szkolny	Nauczyciele WF
	– Weryfikowanie przebiegu rozwoju fizycznego uczniów i wyłanianie uczniów odznaczających się wybitnymi osiągnięciami sportowymi – przeprowadzenie testów opartych na Europejskim Teście Sprawności Fizycznej (Eurofit). Wynik testu nie ma wpływu na ocenę z WF. ¹⁸	Luty-kwiecień 2025	Nauczyciele WF
	– Zwracanie uwagi na możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii w celu monitorowania i planowania aktywności fizycznej.	Cały rok szkolny	Nauczyciele WF
	– Zorganizowanie turniejów sportowych - międzyklasowych, międzyszkolnych. – Udział w zawodach proponowanych przez inne szkoły i instytucje.	Zgodnie z harmonogramem prac Komisji Przedmiotów Sportowo-Obronnych	Nauczyciele WF

¹⁸ Wynik testu jest wykorzystywany do wskazania mocnych i słabych stron sprawności fizycznej ucznia w celu planowania zmian w kontekście całonocnej aktywności fizycznej.

2. Propagowanie zdrowego stylu życia	– Przestrzeganie zasad higieny psychicznej podczas bieżącej pracy, w tym higieny cyfrowej.	Cały rok szkolny	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów
	– Uczenie sposobów reagowania w sytuacjach stresowych.	– Zgodnie z rozkładem tematów lekcji – Zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami	– Nauczyciele edukacji zdrowotnej – Wychowawcy Pedagog/psycholog
	– Udział w wycieczkach turystyczno-krajoznawczych.	Cały rok szkolny	Wychowawcy
	– Przeprowadzenie zajęć dotyczących zdrowego stylu życia.	Zgodnie z rozkładem tematów lekcji	Wychowawcy Nauczyciele edukacji zdrowotnej
	– Przeprowadzenie w klasach pierwszych programu rekomendowanego ¹⁹ „Ars. Jak dbać o miłość”.	Do końca marca 2026	Wychowawcy klas pierwszych
	– Przeprowadzenie w klasach pierwszych zajęć pt. „Reaguj na hejt” w oparciu o materiały z projektu ZaJaki.	Do końca marca 2026	Wychowawcy klas pierwszych
	– Przeprowadzenie zajęć w klasach drugich pt. „Podstępne WZW”.	Styczeń-kwiecień	Pedagog
	– Przeprowadzenie zajęć w klasach drugich pt. „Znamie. Znam je?”	Styczeń-kwiecień	Psycholog
	– Zorganizowanie warsztatów profilaktycznych dotyczących zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w klasach pierwszych i kl.2g	– Klasy pierwsze – w pierwszym półroczu – Klasy pierwsze i kl. 2g – w drugim	Pedagog

¹⁹System rekomendacji - zadanie realizowane we współpracy trzech instytucji: Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (powstałego z połączenia Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), Ośrodka Rozwoju Edukacji oraz Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

	– Popularyzowanie wiedzy na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.	– Cały rok szkolny – Zgodnie z rozkładem tematów lekcji	– Wychowawcy, Pedagog/psycholog – Nauczyciele edukacji zdrowotnej
	– Prowadzenie akcji informacyjnych wśród uczniów, nauczycieli i rodziców m.in. na temat: „Bezpieczne ferie”, „Brązowo, ale czy zdrowo?” „Dopalacze – Wypalacze. Groźne narkotyki”, (...).	Cały rok szkolny	Pedagog/psycholog
3. Poszerzenie wiedzy na temat prawidłowości rozwoju i jego zaburzeń oraz rozpoznawania wczesnych objawów zachowań ryzykownych	– Organizowanie konkursów, akcji o charakterze prozdrowotnym.	Cały rok szkolny	Nauczyciele organizujący konkursy/akcje
	– Prowadzenie pedagogizacji rodziców.	Zgodnie z potrzebami	Wychowawcy Pedagog/psycholog
	– Udostępnienie, w różnych formach (widomośc mobidziennikiem, publikacja na stronie www szkoły, rozmowa indywidualna), informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców, nauczycieli.	Cały rok szkolny	Pedagog/psycholog
	– Uczestniczenie nauczycieli w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych.	Zgodnie z potrzebami	Nauczyciele
4. Podejmowanie odpowiedzialności za środowisko naturalne	– Przeprowadzenie lekcji wychowawczych, których celem jest uczenie odpowiedzialności za środowisko społeczne i przyrodnicze.	Zgodnie z rozkładem tematów lekcji wychowawczych	Wychowawcy
	– Udział w akcji „Sprzątanie świata” jako całorocznej akcji dbania o czystość na terenie wokół szkoły.	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i akcji	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i wydarzeń szkolnych
5. Wzmacnianie bezpieczeństwa	– Informowanie uczniów oraz ich rodziców o obowiązujących w Szkole procedurach bezpieczeństwa, w tym Standardach Ochrony Małoletnich.	Wrzesień	Wychowawcy
	– Egzekwowanie stosowania się do zasad określonych w procedurach bezpieczeństwa.	Cały rok szkolny	Wszyscy pracownicy szkoły
	– Informowanie uczniów, rodziców oraz nauczycieli o skutkach prawnych zachowań ryzykownych.	Zgodnie z potrzebami	Dyrekcja Pedagog/psycholog

	– Pełnienie przez nauczycieli dyżurów podczas przerw. Wzmocnienie dyżurów, szczególnie w okolicach szatni W-f , przy ubikacjach i drzwiach wejściowych.	Zgodnie z harmonogramem	Nauczyciele
	– Reagowanie na najmniejsze przejawy zagrożenia bezpieczeństwa, w tym przemocy rówieśniczej.	Cały rok szkolny	Wszyscy pracownicy szkoły
	– Uczenie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.	Cały rok szkolny	Wszyscy pracownicy szkoły
	– Korzystanie, tam gdzie to możliwe, z koncyliacyjnych metod rozstrzygania sporów - negocjacji i mediacji.	Zgodnie z potrzebami	Wszyscy pracownicy szkoły
	– Włączanie rodziców w budowanie bezpiecznych warunków nauki i pracy.	Cały rok szkolny	Dyrekcja
	– Stosowanie się do zapisów określonych w dokumencie Standardy Ochrony Małoletnich.	Cały rok szkolny	Wszyscy pracownicy szkoły
	– Edukowanie na temat bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w sieci, zagrożeń w cyberprzestrzeni i konsekwencji związanych ze stosowaniem cyberprzemocy.	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele Wspomagająco pedagog/psycholog

SFERA PSYCHICZNA - INTELEKTUALNA

CEL GŁÓWNY

II. Rozwijanie możliwości poznawczych i kształtowanie postawy twórczej

Cele szczegółowe	Zadania	Termin	Osoby odpowiedzialne
1. Rozwijanie umiejętności uczenia się	– Przeprowadzanie lekcji wychowawczych na temat sposobów/technik skutecznego uczenia się.	Zgodnie z rozkładem tematów lekcji wychowawczych	Wychowawcy
	– Rozwijanie samokształcenia i kompetencji cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem krytycznej analizy informacji dostępnych w internecie.	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele, w szczególności - nauczyciele informatyki,
	– Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości poprzez stosowanie metod aktywizujących, promowanie oceniania kształtującego oraz wykorzystanie istniejącej bazy dydaktycznej.	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele

	– Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych.	Cały rok szkolny	Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych i ścisłych
	– Rozpoznawanie zdolności i zainteresowań.	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele Wspomagająco pedagog/ psycholog
2. Rozwijanie zdolności i zainteresowań, naukowych, kreatywności i innowacyjności	– Motywowanie uczniów do udziału w konkursach, olimpiadach. – Wsparcie uczniów w przygotowaniu do startu w olimpiadzie i/lub konkursach zawodowych, i innych.	Cały rok szkolny	Nauczyciele, szczególnie nauczyciele przedmiotów zawodowych
	– Motywowanie do tworzenia artystycznej oprawy uroczystości szkolnych.	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i wydarzeń szkolnych	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i wydarzeń szkolnych
	– Wspomaganie w rozpoznawaniu przez uczniów własnych potrzeb edukacyjnych i zasobów. – Pomoc w planowaniu rozwoju i podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych. – Informowanie o możliwych ścieżkach kształcenia. – Kształtowanie postawy elastyczności oraz pomysłowości (kreatywności) w podążaniu za zmieniającym się rynkiem pracy. – Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy z pracodawcami i instytucjami regionalnymi. ²⁰	Cały rok szkolny	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów zawodowych, Podstaw przedsiębiorczości, Biznes i zarządzanie, Działalność gospodarcza, Podstawy przedsiębiorczości Doradca zawodowy Pedagog/psycholog
3. Planowanie / wzmacnianie własnego rozwoju zawodowego uczniów	– Nawiązanie współpracy z uczelniami, również spoza Bielska- Białej, kształcącymi na kierunkach zgodnych z profilem szkoły oraz pracodawcami.	Cały rok szkolny	Dyrektor Kierownik Szkolenia Praktycznego
	– Budowanie podczas lekcji atmosfery sprzyjającej uczeniu się. – Konsekwentne przestrzeganie zapisów statutu w sprawie korzystania podczas lekcji z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych.	Cały rok szkolny	Nauczyciele wszystkich przedmiotów Wychowawcy Wspomagająco pedagog/psycholog

²⁰ Kierunek realizacji polityki oświatowej państwa w roku szk. 2025/2026

	– Poznawanie możliwości i potrzeb uczniów. – Indywidualizowanie bieżącej pracy podczas lekcji. – Stwarzanie możliwości osiągnięcia sukcesów.		
4. Ograniczanie niepowodzeń w nauce	– Podjęcie bardziej wzmożonej współpracy z rodzicami uczniów doświadczających niepowodzeń w nauce w zakresie identyfikacji przyczyn.	Zgodnie z potrzebami	Wychowawcy Pedagog/psycholog
	– Organizowanie zajęć i pomocy koleżeńskiej, umożliwiających wyrównanie braków w nauce.	Zgodnie z potrzebami	Wychowawcy Samorząd Uczniowski
	– Kierowanie na badania specjalistyczne do PPP.	Zgodnie z potrzebami	Pedagog/psycholog
5. Dbanie o wysoką frekwencję	– Systematyczne monitorowanie frekwencji. – Nieusprawiedliwianie pojedynczych godzin nieobecności (poza szczególnymi sytuacjami). – Konsekwentne odnotowywanie spóźnień.	Cały rok szkolny	Wychowawcy
	– Nagradzanie uczniów/klas za wysoką frekwencję.	Koniec półrocza/roku	Wychowawcy, Dyrekcja
	– Diagnozowanie przyczyn obniżonej frekwencji. – Wzmocnienie kontaktów z rodzicami uczniów o obniżonej frekwencji lub z dużą liczbą godzin nieusprawiedliwionych. – Prowadzenie rozmów dyscyplinujących / motywujących.	Zgodnie z potrzebami	Wychowawcy Dyrekcja Pedagog/psycholog
SFERA PSYCHICZNA - EMOCJONALNO-MOTYWACYJNA			
CEL GŁÓWNY			
III. Budowanie równowagi i harmonii psychicznej			
Cele szczegółowe	Zadania	Termin	Osoby odpowiedzialne
1. Wzmacnianie poczucia własnej wartości	– Praca na mocnych stronach, zasobach ucznia. – Uwrażliwianie na wartości istotne z punktu widzenia dążenia do samorealizacji szczególnie podczas lekcji wychowawczych, religii, języka polskiego, edukacji zdrowotnej oraz indywidualnych rozmów. – Uczenie asertywnego sposobu wyrażania siebie.	– Cały rok szkolny – Zgodnie z rozkładem tematów lekcji	– Wszyscy nauczyciele, Wspomagająco pedagog/psycholog – Wychowawcy, Nauczyciele Edukacji zdrowotnej

	– Przeprowadzenie lekcji poświęconych tematyce ukazującej istotę kontaktów opartych na przyjaźni, miłości, poszanowaniu odmiennych poglądów, zachowań i cech innych ludzi.	Zgodnie z rozkładem tematów lekcji	Wychowawcy Nauczyciele Edukacji zdrowotnej
	– Prezentowanie dorobku artystycznego, upowszechnianie sukcesów, osiągnięć naukowych i sportowych uczniów.	Cały rok szkolny	Nauczyciele zaangażowani w poszczególne aktywności uczniów, a w szczególności nauczyciele odpowiedzialni za stronę internetową, media społecznościowe, promowanie szkoły
2. Doskonalenie umiejętności rozumienia świata emocji oraz zarządzania nimi	– Uczenie rozpoznawania stanów emocjonalnych. – Uczenie adekwatnego do sytuacji okazywania emocji/uczuć oraz kontroli nad nimi w sytuacjach wzbudzających zarówno pozytywne, jak i negatywne emocje/uczucia. – Uczenie asertywnego sposobu wyrażania emocji negatywnych. – Uczenie odraczania nagrody. – Wzmacnianie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem. – Uczenie wyznaczania realnych celów. – Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie w podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych emocjonalnie. – Rozwijanie empatii i wrażliwości na potrzeby innych. – Doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.	– Cały rok szkolny – Zgodnie z rozkładem tematów lekcji	– Pedagog/psycholog – Wychowawcy – Nauczyciele poszczególnych przedmiotów, szczególnie nauczyciele Edukacji zdrowotnej
SFERA SPOŁECZNA			
CEL GŁÓWNY			
IV. Kształtowanie postawy otwartości, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych, przeciwdziałanie wykluczeniu			
Cele szczegółowe	Zadania	Termin	Osoby odpowiedzialne
1. Budowanie prawidłowych relacji	– Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach pierwszych.	Wrzesień/październik	Pedagog/psycholog
	– Wykorzystywanie pracy w grupach na zajęciach lekcyjnych.	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele
	– Tworzenie systemu pomocy koleżeńskiej.	Zgodnie z potrzebami	Wychowawcy

rówieśniczych	– Angażowanie w pracę Samorządu Uczniowskiego.	Cały rok szkolny	Wychowawcy Opiekunki Samorządu Uczniowskiego
	– Uczenie reagowania na przemoc ze strony rówieśników, w tym konsekwentne wskazywanie zachowań niedozwolonych.	Cały rok szkolny	Nauczyciele, szczególnie wychowawcy, pedagog/psycholog
	– Uczenie komunikacji opartej na wzajemnym szacunku.	Cały rok szkolny	Wszyscy pracownicy szkoły
2. Budowanie prawidłowych relacji nauczyciel - uczeń	– Stosowanie komunikacji opartej na wzajemnym szacunku. – Zwracanie uwagi na granice ról. – Konsekwentne stosowanie przyjętych w Szkole zapisów statutów, regulaminów i wzajemnych uzgodnień.	Cały rok szkolny	Wszyscy pracownicy szkoły szczególnie pedagog/psycholog wychowawcy
3. Budowanie prawidłowych relacji nauczyciel - rodzic	– Stosowanie dialogu opartego na partnerstwie. – Wzajemne, bieżące informowanie o kwestiach istotnych ze względu na wspomaganie rozwoju uczniów. – Różnicowanie form wzajemnego kontaktu (wywiadówki, spotkania indywidualne, komunikacja telefoniczna i przez mobidziennik, strona internetowa).	Cały rok szkolny	Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Nauczycielki odpowiedzialne za stronę internetową Wspomagająco pedagog/psycholog
4. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców	– Zorganizowanie szkolenia dla nauczycieli dotyczącego umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym. ²¹	Zgodnie z harmonogramem szkoleń	Dyrekcja Pedagog/psycholog
	– Udział nauczycieli w doskonaleniu wewnętrznym i zewnętrznym.	Zgodnie z potrzebami	Nauczyciele
	– Pedagogizacja rodziców.	Zgodnie z potrzebami	Wychowawcy Pedagog /psycholog
	– Organizacja prac Zespołu Wychowawczego.	Zgodnie z potrzebami	Dyrektor ds. wychowawczych
	– Współpraca ze specjalistami zewnętrznymi np. pracownikami PPP, policji, służby zdrowia, kuratorami itp.	Zgodnie z potrzebami	Dyrektor Pedagog/psycholog

²¹ Kierunek realizacji polityki oświatowej państwa w roku szk. 2025/2026

	– Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym. ²²	Cały rok szkolny	Dyrektor Dyrektor ds. wychowawczych Pedagog/psycholog
5. Doskonalenie umiejętności współpracy w grupie	– Umożliwienie pracy grupowej podczas lekcji na różnych przedmiotach.	Cały rok szkolny	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów
	– Wskazywanie korzyści płynących z pracy zespołowej. – Umacnianie przekonania, że prawidłowe funkcjonowanie wśród ludzi uzależnione jest od wzajemnej akceptacji, otwartego dialogu, wypracowywania wspólnych rozwiązań.	Cały rok szkolny	Wychowawcy Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Pedagog/psycholog
SFERA AKSJOLOGICZNA (DUCHOWA)			
CEL GŁÓWNY:			
V. Budowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości			
Cele szczegółowe	Zadania	Termin	Osoby odpowiedzialne
1. Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu	– Opracowanie - wspólnie przez uczniów klasy pierwszej i wychowawcę „Kontraktu Klasowego” w formie plakatu, zawierającego zasady, które umożliwią im jako zespołowi klasowemu i indywidualnie łatwiej zaadoptować się do nowych warunków i satysfakcjonująco funkcjonować.	Wrzesień /październik	Wychowawcy Wspomagająco pedagog/psycholog
	– Poruszanie tematyki wartości na lekcjach wychowawczych, religii, biologii, j. polskiego, edukacji zdrowotnej ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania różnic indywidualnych, społecznych i międzykulturowych.	Zgodnie z rozkładem tematów lekcji	Wychowawcy Nauczyciele religii, j. polskiego, biologii, edukacji zdrowotnej wspomagająco pedagog/psycholog

²² Kierunek realizacji polityki oświatowej państwa w roku szk. 2025/2026

	– Upowszechnienie mody na niepalenie i bycie wolnym od nałogów.	– Cały rok szkolny – Zgodnie z rozkładem tematów lekcji	– Wszyscy pracownicy szkoły – Samorząd Uczniowski – Nauczyciele Edukacji zdrowotnej
	– Zorganizowanie akcji krwiodawstwa.	Zgodnie z kalendarzem roku szkolnego	Opiekun Szkolnego Koła PCK
2. Kształtowanie umiejętności oceny własnych zachowań	– Zapoznanie uczniów klas pierwszych ze Statutem Szkoły w szczególności prawami, obowiązkami, nagrodami i rodzajami kar oraz kryteriami oceniania zachowania. – Przypomnienie uczniom wszystkich klas zapisów statutu i aktów prawa wewnątrzszkolnego. – Formułowanie przez uczniów propozycji własnej oceny zachowania, zawierającej uzasadnienie. – Formułowanie przez uczniów propozycji ocen zachowania kolegów i koleżanek z klasy z uzasadnieniem.	wrzesień	Wychowawcy
3. Kształtowanie postawy społecznej odpowiedzialności	– Wzmacnianie krytycznego myślenia w dążeniu do prawdy. – Kształtowanie umiejętności przyznawania się do winy/błędów na przykładzie sytuacji, które miały miejsce w klasie, w szkole. – Uczenie brania odpowiedzialności za swoje czyny i naprawienia wyrządzonych innym krzywd /szkód. – Rozwijanie odpowiedzialności za konsekwencje zachowań powstałe w wyniku braku opanowania emocji w sposób konstruktywny.	Cały rok szkolny/zgodnie z potrzebami	Wychowawcy, Nauczyciele Dyrekcja Pedagog/psycholog
	– Przeprowadzenie lekcji, w wybranych klasach, z wybranych modułów programu profilaktycznego „Masz wybór” dotyczącego przeciwdziałaniu przyczynom przestępczości.	Zgodnie z potrzebami	Pedagog/psycholog
	– Rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej: ○ Szkolne Koło Wolontariatu, ○ Pola Nadziei, ○ PCK.	Zgodnie z potrzebami	Nauczyciele - zgodnie z przydziałem czynności na bieżący rok szk.

	– Budowaniu silnej społeczności szkolnej - rozwijanie u uczniów identyfikowania się z wizją i misją szkoły poprzez angażowanie w promowanie szkoły w środowisku.	Zgodnie z planem pracy	Zespół ds. Promocji
	– Wzmacnianie aktywności uczniów w Samorządzie Uczniowskim, Młodzieżowej Radzie Miasta.	Cały rok szkolny	Dyrekcja Wychowawcy Opiekunki Samorządu Uczniowskiego Nauczyciele Edukacji obywatelskiej
	– Zorganizowanie klasowego systemu pomocy koleżeńskiej dla uczniów przejawiających trudności w nauce.	Zgodnie z potrzebami	Wychowawcy
4. Wzmacnianie kultury osobistej	– Konsekwentne zwracanie uwagi na przestrzeganie norm dotyczących kultury osobistej, ze szczególnym uwzględnieniem kultury słowa i przestrzegania ubioru określonego w Statutach Szkół. – Uwrażliwianie na elementy komunikacji niewerbalnej budującej poszanowanie godności własnej i innych.	Cały rok szkolny	Wszyscy pracownicy szkoły
5. Wzmacnianie postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, patriotyzmu lokalnego, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji	– Uczenie szacunku do historii poprzez wykorzystanie ceremoniału podczas uroczystości szkolnych i wybranych świąt państwowych. – Reprezentowanie Szkoły podczas różnych uroczystościach przez Poczёт Sztandarowy.	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i wydarzeń szkolnych	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i wydarzeń szkolnych
	– Włączanie uczniów w pielęgnowanie tradycji i organizowanie uroczystości szkolnych.	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i wydarzeń szkolnych	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i wydarzeń szkolnych
	– Zorganizowanie i uczestniczenie w Świącie Patrona Szkoły.	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i wydarzeń szkolnych	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i wydarzeń szkolnych
	– Utrwalanie pamięci o zmarłych Maczkowcach - dbanie o ich groby.	Przed 1 listopada 2025	Nauczyciele - zgodnie z przydziałem czynności na bieżący rok szk. i klasy pierwsze

	– Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za region i ojczyznę ²³ szczególnie podczas lekcji historii, języka polskiego, WOS, edukacji obywatelskiej.	Zgodnie z rozkładem materiału nauczania	Wychowawcy Nauczyciele wymienionych przedmiotów
	– Organizowanie wyjść do kina, teatru, muzeum, Książnicy Beskidzkiej, Bielskiego Centrum Kultury, itp. – Udział w ważnych wydarzeniach kulturalnych miasta, a także w wybranych uroczystościach państwowych.	Cały rok szkolny	Wychowawcy Nauczyciele
	– Uczestniczenie młodzieży klas kończących Szkołę w pielgrzymce.	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i wydarzeń szkolnych	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i wydarzeń szkolnych
6. Preferowanie porządku, ładu, punktualności	– Konsekwentne zwracanie uwagi na punktualne rozpoczynanie i kończenie lekcji oraz punktualność uczniów.	Cały rok szkolny	Nauczyciele
	– Uczenie odpowiedzialności za mienie i otoczenie Szkoły. – Uwrażliwianie na korzyści płynące z zachowania ładu i porządku.	Cały rok szkolny	Wszyscy pracownicy
7. Wspomaganie pracowitości, rzetelności, wytrwałości	– Motywowanie uczniów do wykonywania dodatkowych prac (np. opieki nad kwiatami, pomocy koleżeńskiej itp.).	Cały rok szkolny	Wychowawcy
	– Premiowanie rzetelności, wytrwałości, dokładności i uczciwości w wykonaniu powierzonych uczniom zadań.	Zgodnie z uzyskanymi efektami	Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele poszczególnych przedmiotów

Monitoring i ewaluacja

Podstawowymi metodami monitoringu i ewaluacji Programu Wychowawczego-Profilaktycznego, służącymi do pozyskania danych ilościowych i jakościowych są:

1. Obserwacja.
2. Rozmowa / wywiad z uczniami, rodzicami, nauczycielami, pracownikami szkoły.

²³ Kierunek realizacji polityki oświatowej państwa w roku szk. 2025/2026

3. Dokumentacja:

- zapisy w dziennikach (tematy, oceny, frekwencja, uwagi),
- zapisy zawartych w sprawozdaniach poszczególnych zespołów/kół, pedagoga/psychologa szkolnego, doradcy zawodowego,
- protokoły,
- karty wycieczek,
- biblioteki.

4. Badania ankietowe.